

Kære Generalforsamling

"Aldrig før har situationen været så alvorlig for os lærere. På trods af tusindvis af stillingsnedlæggelser - via effektiviseringer, skolenedlæggelser og besparelser på det kommunale område - har Kommunernes Landsforening ikke fået nok. Godt støttet af regeringen er man gået til angreb på landets undervisere. "Lederne skal have hals- og håndsret over lærerne", som et folketingsmedlem fra et regeringsparti udtalte. Retorikken er nærmest blevet hysterisk, når man fra Finansministeriets korridorer hører, at der tales om at behandle Danmarks Lærerforening på samme måde, som Margeret Thatcher behandlede minarbejderne i 80'erne."

Sådan lød det i min første mundtlige beretning som kredsformand på den ordinære generalforsamling i 2013. Her 5 år efter trækker vi på de samme følelser, og selvom jeg ikke kan mange ord på fransk, har jeg *deja vu* lige på tungen. Hvor vi i 2013 stod mutters alene, er vi denne gang fælles om kampen. Og det gør trods alt en kæmpe forskel. Men det bidrager samtidig til at hæve alvorligheden betragteligt.

OK18 har fyldt, fylder, og vil fylde det meste eller alt i den kommende periode, men jeg har valgt at trække det mere eller mindre helt ud af min mundtlige beretning og i stedet bruge krudtet under dagsordenens punkt 5. Den prioritering håber jeg, at I er med på, for der er - tro det eller ej - mange andre forhold, som også fortjener at blive berørt.

Som altid vil jeg starte med at bemærke, at den her mundtlige beretning et udtryk for min udvælgelse og prioritering. Og for begrænsningens kunst, selvom den ikke falder mig så let.

Det betyder også, at der vil være områder og temaer, som jeg enten helt udelader eller kun behandler overfladisk. Jeg henviser derfor her fra start til den grundige, skriftlige beretning, som - sammen med den mundtlige - danner baggrund for generalforsamlingens behandling af årets gang.

Som jeg har tradition for, vil jeg starte i de højere luftlag og behandle de overvejende landspolitiske forhold af både real- og skolepolitisk karakter for støt og roligt at fokusere mere snævert på Ballerupforhold.

Således er der lagt fra land.

Overvejende landspolitiske skole- og aftalepolitiske forhold

Fagbevægelsens rolle og demokratiets fremtid - fusionen mellem LO og FTF

I de her OK18-tider er der en - i fagforenings- og samfundsmæssig forstand - gigantsag, som falder lidt i baggrunden. Det har den ikke fortjent, for den er nemlig af potentielt historiske dimensioner.

Siden de to hovedorganisationer - LO og FTF - i efteråret 2015 besluttede at igangsætte en fusionsproces, har en politisk styregruppe haft ansvaret for at udarbejde forslag til politisk grundlag, vedtægter og økonomi for en ny hovedorganisation, som i langt højere grad vil forene lønmodtagere fra det offentlige og private arbejdsmarked.

Det arbejde er nu færdigt, og til april skal to ekstraordinære kongresser tage stilling til, om superfusionen skal gennemføres. I så fald vil den nye hovedorganisation repræsentere cirka 1,5 million lønmodtagere.

Men det bliver lige til øllet at komme i mål med fusionen, for der er en betragtelig modstand i visse dele af især LO. Man er dels træt af at skulle overtage den "svage" lillbror, dels er der bekymring for, om hovedorganisationens enorme størrelse yderligere vil komplicere muligheden for at nå til enighed om politiske holdninger og udmeldinger.

I Danmarks Lærerforening bakker vi dog markant op om fusionen og ser for os, at en ny samlet hovedorganisation kan få den fornødne vægt til for alvor at stå op mod "regnedrengene" i Finansministeriet og formulere reelle bud på en bedre udvikling af velfærdssamfundet, end den vi ser de her år.

For fagbevægelsen er på mange måder en afgørende del af vores demokrati. Tillidsrepræsentanten giver medarbejderne en stemme på arbejdspladsen. Kredsen er lærernes stemme i forhold til kommunalbestyrelsen, og fra centralt hold forsøger man at kvalificere de beslutninger, der træffes i Folketinget, ministerierne, KL osv. Det repræsentative demokrati kvalificerer beslutningerne, giver dem legitimitet og har derfor været et afgørende bidrag til udviklingen af det danske, demokratiske samfund og til et fælleskabsorienteret, tillidsfuldt, trygt og frihedselskende folk. Efter min mening kan fagbevægelsens betydning slet ikke overvurderes.

Men dens bidrag rækker endnu videre. Visioner om et solidarisk velfærdssamfund, uddannelse til alle, understøttelse af svagt bemidlede og arbejdsløse, ordentlige boliger til alle, ferie og lavere ugentlig arbejdstid var i høj grad fagbevægelsens visioner. Visioner, der gennem en vedholdende indsats - over flere generationer - skabte fundamentet for det samfund, vi har i dag.

Vi siger ofte til hinanden, at vi lever i verdens bedste demokrati. Det er måske rigtigt. Måske er det ikke. Måske er det ikke længere rigtigt. I disse John Mogensen-genkomsttider, kan man ikke lade være med at tænke på sangen: "Der er noget galt i Danmark...".

Demokrati og demokratisk sindelag er ikke faldet ned fra himlen. Næsten endnu mindre end Dannebrog er det. Nej, det er noget, vi har skabt. Det er noget, vi har kæmpet os til. Men det er ikke en selvfølge, at vi bliver ved med at have det. Hver generation må slås for det og udvikle det. Måske tager vi demokratiet alt for givet, selvom det efterhånden mere end blot knager i fugerne.

Og de her år ser vi for alvor, at vi ikke kan leve på fortidens meritter.

Den 31. januar havde vi i Ballerup Lærereforening inviteret sociologen, Rasmus Willig, til at komme på vores TEMA-aften og tale om ytringsfrihed, ledelseskritik, demokrati, fri presse og borgernes liberale frihedsrettigheder. Dagen efter bragte Politiken en artikel med overskriften: "Forskere svarer: Vi er udsat for politisk pres", som bekræfter alle Willigs ubehagelige pointer om politisk opportuniste.

I sidste uge bragte Information så et åbent brev til Esben Lunde Larsen fra en tidligere AC-tekniker i Miljøstyrelsen. Hun skrev blandt andet:

"(...) i bund og grund kan jeg kun se, at det handler om at knægte de faglige kapaciteter, at kunne kontrollere de faglige styrelser og sætte dem uden for indflydelse, og ikke mindst – at undgå, at offentligheden og pressen kan kigge regeringens politik efter.

Og det er simpelthen ikke værdigt for et demokrati, og nu kalder jeg det for, hvad det er. Det gør jeg på vegne af mange af de medarbejdere og mine tidligere kollegaer, som stadig er ansatte, men som ikke kan sige noget, både fordi de er loyale, men også fordi de frygter de personlige konsekvenser. Og det gør jeg på vegne af det demokratiske Danmark, jeg elsker. Offentligheden skal vide, når dets magthavere bruger deres magt til at afvikle demokratiet, og derfor har jeg skrevet dette åbne brev."

For os, der interesserer os indgående for samfundsforhold, er det desværre ikke videre overraskende, men at den slags foregår - og bliver stadig mere almindeligt - er så fundamentalt problematisk, at man næsten ikke fatter det. Men det er faktisk virkeligheden, og det er en ufattelig trussel mod vores oplyste demokrati - og dermed for selve grundlaget for vores samfund!

Så vi kan ikke alene henholde os til, at vi har gode demokratiske traditioner og institutioner, at vores valg fungerer, og at der er deltagelse ved valgene. Det skal også ske ved, at vi har en oplyst debat og en levende samtale.

Og der er noget, som tyder på, at vi ikke skal forvente, at politikerne løser Danmarks demokratiske problemer. For den offentlige, politiske samtale og de politiske udmeldinger og løsninger bliver konstant dummere og mere skingre. Senest har vi nået et nyt historisk lavpunkt med regeringens ghettoudspil, som indeholder flere elementer, der burde afvises blankt med henvisning til grundloven. Er det virkelig dét Danmark, man blev født i?

Så hvis vi skal se andre steder hen for at finde kimen til en forandring, må vi se på os selv - lønmodtagerne, fagbevægelsen. Det handler om magt, det handler om indflydelse, og det handler om at præge nutidens og fremtidens Danmark.

Det er mit håb, at fusionsarbejdet krones med bravour, så fagbevægelsen viser, at vi - på tværs af det private og offentlige - kan langt mere sammen end hver for sig.

Og så må vi saftsusemig tage Danmark tilbage!

Folkeskolen, profession og skolepolitik

Da vi tog hul på den igangværende Hovedstyrelsesperiode, bekræftede vi hinanden i, at det godt kan være i den periode, at vi får afgjort, om vi reelt har en folkeskole fremover.

For hvor mange børn skal gå i de private- og frie skoler, før folkeskolen ikke længere kan betegnes som 'folkets skole'?

Heldigvis er folkeskolen ikke grundlagt ud fra idéen om, at lige børn leger bedst, men ud fra idéen om, at alle børn kan blive lige. Folkeskolen skal derfor være stedet, hvor alle børn oplever, at de er en del af et forpligtende fællesskab, hvor de ikke bare kan vælge deres medmennesker til og fra efter forgodtbefindende. Vi skal stræbe efter, at alle børn får de samme muligheder for at lykkes med livet.

Vi burde som samfund satse alt på folkeskolen - værne om og udvikle den. Men det er ikke, hvad vi gør. Så folkeskolens fremtid er vitterlig på spil, og det fylder efterhånden også godt i medie billedet.

Det grundlæggende problem er selvfølgelig, at ansvaret for, at folkeskolen kan lykkes, blæser i vinden. Reformerne - som vælter ind over skolen - vedtages på nationalt niveau af Folketinget, mens ansvaret for at føre dem ud i livet og sikre lærerne mulighed for at leve op til kravene, ligger i kommunerne - som i stigende grad presses på økonomien af de årlige aftaler med Finansministeriet. Hver gang debatten om folkeskolens problemer blusser op, peger pilen på forunderlig vis altid et andet sted hen, og de ansvarlige melder hus forbi.

Som Folkeskolelæreren og debattøren, Karsten Bräuner, skrev i en deprimerende, men også skøn og tænkevækkende kronik i Berlingske den 12. februar:

"Tre årtiers politisk vanrøgt fra Christiansborg er den egentlige årsag til, at folkeskolen i dag ligger voldsomt underdrejet med lærerflugt og rekrutteringsproblemer. Den negative udvikling kan kun vendes ved igen at gøre læreruddannelsen og lærergerningen så attraktiv, at det i kraft af sig selv trækker kvalificerede kræfter til.

Dårlige beslutninger er ikke fremskridtets fjende nummer ét. Det er uviljen mod at erkende og omgøre dem. Men politikerne vil ikke tabe ansigt. Så hellere tabe folkeskolen på gulvet."

Folkeskolereformen er politisk makværk fra ende til anden og har været historisk ødelæggende for folkeskolen. Ikke mindst, fordi det var vores forringede arbejdsvilkår, som skulle finansiere braset. Og det viser sig - helt som forventet - at eleverne hverken er styrket fagligt eller trives bedre. Vi *har* faktisk at gøre med en fiasko. En sand tragedie.

Det kan man læse meget nærmere om i de følgeforskningsrapporter, som er udkommet undervejs. Ingen - og jeg understreger INGEN - af følgeforskningsrapporterne har leveret de ønskede positive resultater. Snarere leverer de fortællingen om status quo med små variabler i op- eller nedadgående retning.

Men hvis jeg lige stopper op et kort øjeblik, finder vi paradoksalt nok - netop her - den allerstørste, implicite, anerkendelse af lærerstanden. At vi tilnærmelsesvis har kunnet holde status quo i en periode, hvor alt - og jeg mener ALT - har været imod os og skolen, er da en fantastisk succes midt i al elendigheden. Og årsagen er ganske enkel: Lærere får det til at fungere på trods - fordi man ikke vil svigte sine elever. Det er vores DNA - på godt og ondt!

Første del af hovedkonklusionen i den sidste rapport fra november 2017 lyder som følger:
"I mange tilfælde var lærernes implementering af reformelementerne allerede som udgangspunkt forholdsvis høj. Det skal forstås på den måde, at lærerne allerede forud for folkeskolereformen havde et stort fokus på ro og orden, brug af Fælles Mål, variation i undervisningsformer, faglighed og trivsel, feedback til eleverne, teamsamarbejde og pædagogisk/ faglig-sparring samt anvendelse af støtte."

Konklusionen er altså en ren tilståelsessag. De forandringer - man med vold og magt gennemførte - har ikke haft nogen synlig effekt, og var - måske værst af alt - overhovedet ikke nødvendige, da vi lærere i forvejen praktiserede reformens centrale elementer, inden det blev os pålagt.

En embedsmand beskrev engang den evindelige forandringshigen på følgende måde:
"Vi arbejdede hårdt, men hver gang, det begyndte at fungere, blev nye planer om omorganisering iværksat. Jeg lærte mig senere i livet, at vi er tilbøjelige til at møde hver ny situation gennem omorganisering, og jeg lærte også, hvilken vidunderlig metode det er til at skabe illusion om fremgang, mens det i virkeligheden forårsager kaos, ineffektivitet og demoralisering«.

Citatet stammer fra den romerske embedsmand Cajus Petronius, som efter sigende nedskrev sine overvejelser omkring år 60. Det er da mere end bare tankevækkende.

Også Statsrevisorerne har for nylig udtalt krads kritik af folkeskolereformens implementering, og de er dybt foruroligede over antallet af ikke-læreruddannede, som underviser i folkeskolen.

Og konsekvenserne er desværre meget mærkbare.

I dag går 18 % af børn i den skolepligtige alder i fri- eller privatskole mod 13 % for blot fem år siden. I de større byer er tallene endnu højere, og i udskolingen vælger flere end før folkeskolen fra.

Mere end 17.000 lærere arbejder uden for folkeskolen, og 42 procent overvejer at søge væk. Som de væsentligste årsager peger lærerne selv på manglende mulighed for at løse opgaverne og manglende mulighed for at give eleverne den undervisning, de har krav på.

De tal er højest alarmerende. Og de risikerer at knække folkeskolen som institution og dermed det fællesskab, den bringer på tværs af de mange skel, der normalt deler os.

En svagere folkeskole er et skræmmende udtryk for et fællesskab, der er blevet svagere, og et samfund, som er mindre rummeligt, lighedsorienteret og retfærdigt.

Det er folkeskolens skæbnetime. Vi har alle et ansvar; for at sige til og fra, når talen falder på folkeskolen. Til at engagere os i debatten, engagere os lokalt, deltage hvor vi kan, og skabe den bedste folkeskole.

Overvejende lokale skole- og aftalepolitiske forhold

Lokalaftaleforhandlinger

Vores 2-årige lokalaftale udløber til sommer, og derfor har vinter og forår igen stået og står fortsat i forhandlingernes tegn.

Den 29. januar valgte kommunen så - af tekniske og aftalejuridiske grunde - at opsigte vores lokalaftale, selvom jeg gentagne gange havde advaret kommunen om at tage det skridt, fordi lokalaftalekomplekset efter vores opfattelse har et formuleret udløb til sommer, og ingen har glæde af, at der bliver skabt mere dramatik og usikkerhed end højest nødvendigt.

Når kommunen så alligevel - for at gå med livrem og seler - valgte at opsigte aftalen formelt - og tilmed kommunikerede offentligt om det uden forudgående aftale med os - var det desværre svært at se det som andet end en rød klud i ansigtet. Det var for os at se en unødvendig og taktløs handling.

Vi forventede sådan set i lang tid, at det især var lønnen, som blev den helt hårde nyser den her gang. Det forventede vi, fordi kommunen ikke havde formuleret ønsker til arbejdstidsændringer, og fordi vi ikke kunne forestille os, at kommunen ville nedværdige sig til at forelægge os både forringelseskrav på løn og arbejdstid. Men man kan jo blive klogere. Desværre.

På nuværende tidspunkt er vi i hvert fald mildest talt presset på både arbejdstid og løn, og det er oprigtigt ikke godt at sige, om forhandlingerne bærer hele vejen hjem til en aftale. Meget mere om det under punktet på dagsordenen.

Skolestruktur

I august 2014 udtalte Styrelsen følgende i sit høringssvar til forslaget om en ny skolestruktur: "(...) Vi oplever allerede i dag, at den strategiske leders fravær i forhold til undervisningsopgaven skaber for stor afstand mellem ledelsens og lærernes virkelighedsopfattelse og dermed forståelse af kerneopgaven.

Vi er bange for, at den tendens vil forstærkes, hvis der oprettes en distriktslederfunktion, på trods af at det er ambitionen, at der skabes en lidt kortere vej til nærmeste leder. Der vil altid være et indsigts- og erkendelsestab hver gang en information eller oplevelse skal passere et ledelsesniveau. Og i sidste ende vil det blive distriktslederen, som træffer de afgørende beslutninger."

Nu, hvor vi snart har haft den nye skolestruktur - med såkaldt 'pipelineledelse' - i tre år, konstaterer vi, at det desværre fortsat på flere skoler er sådan, at medlemmernes frustrationer over strukturen fylder mere end tilfredsheden. Selvom kommunen i øjeblikket er i gang med en større evaluering, vil jeg undlade at foregøgle jer, at det fører til, at skolestrukturen fundamentalt bliver lavet om - alene det ledelsesmæssige og politiske prestigetab vil være alt for stort.

I stedet vil jeg citere fra min lettere omskrevne udgave af en kommunalordbog, som vi har fået fra Odense Lærerforening. Om ordet pipeline står:

"Substantiv fra eng.

Dansk oversættelse: *rørledning*.

Faste udtryk: *Vi har det lige i pipelinen* el. *det ligger i pipelinen*. Oprindeligt betød det, at noget var lige på trapperne.

I dag betyder det nok nærmere, at man ikke kunne overholde den udmeldte dato eller deadline. Eller at det er svært at finde svar på et problem, og det derfor sprogligt opholder sig i *pipelinen*.

Pipeline bruges i øvrigt også undertiden om kloakrør til transport af urin og fæces og altså også til kommunale hængepartier - som dog muligvis er en og samme kategori."

Hvis vi lige lægger humoren til side et øjeblik, mener vi faktisk, at vejen endnu er lang, før vi har indfriet politikernes målsætninger med skolestrukturen. Og det siger jeg samtidig med, at vi synes, at vi i al væsentlighed har nogle dygtige og arbejdsomme skoleledere.

Så det er måske bare ikke lykken at lave distriktsstruktur med skoler på flere matrikler.

Men det er vi hverken enige med Skolelederforeningen eller kommunen om, så mon ikke evalueringen fører til, at der bliver lyttet - måske både tænkende og nysgerrigt - og, at der så derefter maksimalt bliver lavet nogle småjusteringer.

Og nu vi er ved det med "at lytte".

Ledelse, medarbejderindflydelse og skoleudvikling

"Før havde vi medbestemmelse, så kom vi på medhør og nu skal vi bare være medgørlige".

Citatet stammer - som mange af os ved - fra Rasmus Willigs bog 'Afvæbnet kritik' og bringer os et tragisk billede på en samfundsudvikling, hvor den demokratiske samtale er nødlidende, og hvor kritik fejles af bordet som bagstræberisk.

Vi har tidligere sendt resolutioner til kommunen om medarbejderindflydelse, og nu lægger vi altså op til, at vi gør det igen. Det er efterhånden ved at udvikle sig til lidt af en ærgerlig tradition.

For selvom vi gennemgående - på alle niveauer - har et fornuftigt samarbejde med kommunen, savner vi fortsat reel medbestemmelse på skoleudviklingen. Det viser den seneste måling af den sociale kapital igen, igen, igen.

Som profession forventer vi at tage del i og ansvar for centrale beslutninger vedrørende skolens indhold, drift og udvikling. Og skolen bør emme af en oprigtig tillid til, at vores kritik udspringer af et velment ønske om at levere det bedst mulige for eleverne.

Vi har i Ballerup i mange henseender gjort os umage for at modvirke udviklingstendensen, men vi Balleruplærere oplever alligevel, at vores ønsker og forslag oftere end tidligere tilsidesættes og betragtes som ubejlejlige indblanding. Det kan være, når vi gør opmærksom på, at:

- Elevernes skoledag - uanset hvor varieret den måtte være - er for lang, og at det er en dårlig udnyttelse af de sparsomme ressourcer at holde fast i en rigid udlægning af loven.
- Læringsplatforme og snæver læringsmålstyring underminerer lærermangfoldigheden og den professionelle dømmekraft.
- Der bliver stadig længere mellem de vedkommende pædagogiske og didaktiske drøftelser, fordi skolens møder druknes i informationer og udefrakommende indsatser.

Vi lærere er tættest på eleverne. Vi træffer de bedste beslutninger for eleverne, og det bør ledelsesmæssigt anerkendes, at lærere oftest ved bedst, når det gælder undervisningen og udviklingen af samme. Man kan ikke have ansvar for noget, man ikke har indflydelse på. Ejskab og engagement kommer med indflydelse, og derfor skal lærere have stor indflydelse på alle forhold i skolen.

En målrettet og effektiv organisation er derfor ikke kendetegnet ved, at alle gør dét, som de har fået besked på, men ved, at alle i de givne situationer involverer sig og tager et personligt ansvar for at træffe de rigtige beslutninger. Det forudsætter en passende grad af autonomi til aktørerne og ledelsens accept af et vist niveau af anarki.

Anarki - det kunne vi måske i virkeligheden godt bruge noget mere af! Men det har I ikke hørt mig sige.

Inklusion

Jeg har sagt det mange gange før, for vigtige budskaber må gerne gentages.

Vi lærere er ikke og har aldrig været imod inklusionens værdisæt eller børnesyn, men problemet er naturligvis, at uvidende politikere har siddet i deres elfenbenstårn langt fra skolen og bestemt, at alle - eller næsten alle - specialundervisningskrævende elever over en nat ikke længere skal have en for dem helt nødvendig hjælp.

Og så lader man bare som om, at lærerne selvfølgelig bør kunne klare at undervise de specialundervisningskrævende elever samtidig med, at alle de andre elever skal have stadig mere individuel opmærksomhed.

Inklusion er folkeskolens største udfordring, når vi ellers skærer de aktuelle problemstillinger omkring folkeskolelovgivning og overenskomstforhold væk. Det tema har i sig selv potentiale til at omstyrte folkeskolen, som vi kender den. De ressourcestærke vælger folkeskolen fra - hvis ikke fra en start så i løbet af skoleforløbet - og tilbage har vi en kommuneskole for de prisgivne.

Og læreren står midt i den komplekse pærevælling: Forældre, der har svært ved at tage rollen som opdrager på sig og forventer at der tages vidtgående særhensyn til netop deres barn, et pædagogisk ideal om kritiske elever kombineret med ønsket om en ikke alt for autoritær lærer, og en international tendens til at fokusere på målbare læringsresultater.

Forskningen i årsagerne til undervisningsforstyrrende uro er langt fra entydig. Til gengæld er der relativ klarhed om, hvad den enkelte lærer kan gøre for at minimere den forstyrrende uro: Det handler om at være godt forberedt, have en klar struktur i undervisningen, have en god faglig ballast og et solidt tillidsforhold til eleverne. Rutiner og traditionel klasseundervisning virker også urominimerende i forhold til for eksempel holddeling i emneuger eller lignende. Det ved vi lærere godt fra egen erfaring. En erfaring, som færre og færre beslutningstagere desværre giver særlig meget for.

Og ja, jeg brugte faktisk ordene "traditionel klasseundervisning" i en tid, hvor man ikke ligefrem bliver betragtet som frontløber eller udpræget ja-hat, hvis man taler om den slags.

Fra føromtalte ordbog ved vi nemlig, at en frontløber er en person, som er førende inden for et område. Inden for de kommunale serviceområder omtales frontløbere oftest som "de fremmeste" medarbejdere. Eller fyrtårne. Og de er pr. definition ikke bagudskuende, men er altid i hopla og bevægelse - gerne sammen med eleverne forstås. I korridorerne går frontløberen dog af og til under navnet "hallelujamedarbejder" - som altså er en medarbejder, der hopper fra projekt til projekt og er begejstret, blot projektet er nyt.

Tager vi "Ja-hatten", er den som bekendt et symbol på ukritisk at være med på alt. Undertiden hører vi også om den afledte variant, nemlig 'klap-ja-hatten'. Den bæres af medarbejderen, der ikke bare bærer kommunens 'ja-hat', men også klapper af alle kommunens ideer.

Så med den udlægning in mente har det nok i virkeligheden meget godt med, hverken at være udpræget frontløber eller ja-hat.

Spøg til side – selvfølgelig er der i den grad brug for faglige fyrtårne.

Men folkeskolen er blevet til en særdeles farlig cocktail af folkeskolereform, inklusion, målstyringsdiskurs og dårlige arbejdsvilkår, som skaber så mange indbyrdes modsætninger, at problemerne driver ned ad skolens vægge.

Alt imens er der i kommunerne sket en enorm kapacitetsopbygning. Der er investeret i systemer, manualer og resursepersoner på skolerne. Der er rigtig meget kapacitet. Eller rigtig meget dekoration, som et forskerhold for nyligt kaldte det. Det ser godt ud. Som i Ballerup, hvor vi er stærkt i gang med udrulningen af en systemisk analysemodel, 'Ballerups Analyse af Læringsmiljøer' - i daglig tale kaldet BAL.

Hvert år holder jeg en tale til Styrelsens julefrokost, som er bygget op som en julekalender. I den beretter jeg - lidt som her - om årets gang, men på en vel nok mere jovial måde. I hvert fald, hvis jeg selv skal sige det. I årets tale lød det om 'børne- og ungestrategien':

(Jun) 11. december diskuterer vi kvalitetsrapporter. Anvisningen står bøjet i neon: Resultaterne skal blive markant bedre næste år, og det må man forstå, at man gør ved at "*have høje forventninger til alle elever og skabe en nysgerrighed på muligheder og forskelle i læringsmiljøerne*", som der står. Vi taler Balle-balle-balle-bullshit-BAL-model, for vi lærere er øjensynligt lidt tunge i røven og har ikke rigtig forstået, hvad der virker.

Vi har som Ballerup Lærerforening besluttet, at vi går konstruktivt ind i arbejdet med den nye strategi og specifikt i arbejdet med BAL, fordi systematik og fælles sprog altid er godt. Og jeg skylder i den forbindelse at nævne, at der umiddelbart er god tilfredshed med BAL på de skoler, hvor man er kommet i gang. Men den systemiske analysemodel kan ikke stå alene. Den skal suppleres af praksisnære støtte- og hjælpefunktioner, som virker forebyggende og aflastende.

For BAL er kun en analysemodel, og man må ikke forledes til at tro, at BAL er løsningen på hele inklusionsproblematikken i Ballerup. Det her handler - som så meget andet - om cool cash, om lærerhænder. Og som I kan se i vores andet forslag til resolution, er der alt for få lærerstillinger til at forløse de politiske ambitioner.

Det koster dyrt at sikre alle børn et værdigt skoleliv. Men flere burde spørge, om samfundet har råd til at lade være?

Digitalisering og læringsplatforme

I min verden giver det pr. definition ikke nogen mening at være imod digitalisering af folkeskolen, fordi skolen til alle tider må være i samklang med det omkringværende samfund. Og digitalisering er - for at bruge en floskel - formentlig kommet for at blive. Men det skal balanceres, og der skal være plads til faglig kritik.

Vi ved fra mange medlemmer, at Meebook bliver oplevet som stærkt fagligt kompromitterende, og sådan må det naturligvis aldrig være. Det betyder, at vi i alle de sammenhænge, hvor vi kan slippe af sted med det, presser på for, at Meebook kun skal bruges, hvor det giver mening, og aldrig må underkende læreres faglige dømmekraft. Fra vores udkgistårn

ser det ud til, at platformen er blevet rullet meget forskelligt ud på skolerne, og det betyder også, at tilfredsheds - eller frustrationsniveauet - varierer.

Hvad, alle måske ikke ved, er, at Danmark faktisk er en af verdens mest offensive nationer, når det gælder digitalisering af uddannelserne. Men de mange milliarder, der de seneste 20 år er hældt ned i ny hardware, software og efteruddannelse, er i bedste fald skønne spildte kræfter.

I værste fald har det gjort undervisningen ringere, at computere, smartboards og mobiler er kommet til at fylde stadig mere i klasselokalerne. Det er i hvert fald en af konklusionerne i en ny bog, "Kritik af den digitale fornuft i uddannelsessystemet", som lektor ved Københavns Erhvervsakademi Jesper Balslev netop har udgivet. Som han siger:

"I Danmark er der opstået en helt bestemt måde at tænke på, hvor man kritikløst har lovprist det digitale potentiale, og hvor man har brugt fortællingen om dette potentiale til at retfærdiggøre store politiske it-beslutninger og investeringer.

Fortællingen har været, at vi står midt i en revolution. At vi trygt kan forvente, at fremtiden kun bliver mere digital, og at man i uddannelsesverdenen derfor skal gøre op med gammeltdags frontalundervisning og i en fart få opbygget nogle digitale kompetencer. Men dokumentationen for, at vi står midt i en revolution, som betyder, at vi skal ændre hele indretningen af vores måde at undervise på, har vi endnu til gode."

Den OECD-rapport, som danner baggrund for udtalelsen, konkluderer, at de lande - som fx Danmark - der har investeret mest i IT, ikke kan vise mærkbare effekter i deres elevpræstationer. Rapporten viser også, at børn fra ressourcetsvage hjem klarer sig dårligere, når de får en computer i hånden. Så man kan undre sig over, at nogle af de her markante konklusioner slet ikke siver ned eller bliver samlet op af rapportskrivere i Danmark efterfølgende.

I stedet for at forholde sig til de mange kritiske forskningsrapporter, der har sået tvivl om de læringsmæssige gevinster ved digitaliseringen, har politikere, kommuner og uddannelsesinstitutioner valgt at lukke ørerne og fortsætte satsningen. For alle har været rørende enige om det store potentiale. Og de få, der har udtrykt sig kritisk, er blevet anset for at være antimoderne og fremtidsangste.

Og det bringer os tilbage til læringsplatformen.

Selv om læringsplatformen og læringsmålstyret undervisning er to forskellige ting, er de alligevel tæt forbundet. I den såkaldte "Aftale om konkretisering af det fælles brugerportalinitiativ for folkeskolen" mellem KL og regeringen fra oktober 2014 understreges det, at læringsplatformene - som det hedder - skal "*understøtte den målstyrte læring, herunder at barnet, forældre og det pædagogiske personale på skolerne løbende kan følge barnets læring, faglige progression og trivsel*".

Det er helt ved siden af, at den pædagogiske praksis fastlægges gennem en aftale mellem KL og regeringen. Den pædagogiske praksis er et anliggende for lærerne på skolen i dialog med ledelsen inden for de rammer, folkeskoleloven fastlægger.

I foråret 2017 blev det så omsider besluttet i Folketinget, at tusindvis af bindende mål nu skal være vejledende. I Danmarks Lærerforening betragtes det som en kæmpe stor og enormt principiel sejr. Læringsmålsstyret undervisning har lige siden sin indførelse været synonym med ensretning, topstyring og en mekanisk tilgang til undervisning, som står i skærende kontrast til vores uddannelsestradition.

I ly af OK18 er foreningen således i gang med at få maksimalt udbytte af den lovændring.

Og centralt placeret i arbejdet finder vi to gode Ballerupkræfter - den ene mere bredt kendt end den anden: Gitte Grabow og Jeanette Sjøberg, som er med i en rådgivningsgruppe under Undervisningsministeriet, der arbejder på højtryk for at sikre, at de politiske ambitioner om en reel forenkling af Forenklede Fælles Mål også slår igennem helt ude i klasseværelserne.

Så lad os satse på, at det med de to damer - og andre gode kræfter – i maskinrummet ender med, at vi snarest frister os helt fri af den undervisningsdikterende, undervisningshæmmende, undervisningsindskrænkende og undervisningsnedbrydende målstyringsfanatisme!

Og således nærmer vi os afslutningen

Afslutning

2017 var som bekendt et jubilæumsår i vores lille forening, og med 2018's komme blev det dermed afslutningen på et flot ét af slagsen. Allerede på generalforsamlingen i marts sidste år startede vi fejringen, jubilæumsfesten 6. oktober var årets sociale højdepunkt og det hele kulminerede altså med udgivelsen af jubilæumsbogen.

Det er med en vis stolthed, at vi noterer os, at det har kunnet lade sig gøre at forevige endnu tyve år af foreningens historie. En særlig tak skal i den forbindelse endnu en gang rettes til redaktionen, som gjorde det muligt. John Jensen, Peter Hess-Nielsen og Niels Kjeldsen.

Som jeg sagde til jubilæumsfesten er der nu gået 60 år med Ballerup Lærerforening som kompas for medlemmernes interessevaretagelse. Ingen ved, hvad fremtiden bringer, men jeg håber da, at jeg på den ene eller den anden måde vil være en del af festlighederne, når foreningen holder sit 75 og 100 års jubilæum - og så kan jeg nok heller ikke tillade mig at ønske mere.

Ballerup Lærerforening er noget ganske særligt. Det ved alle vi, som er en del af den her fantastiske forening. Så tilbage står blot at udtale et sidste tillykke med jubilæet.

Styrelsen skal heller ikke forbigås i tavshed. En fagforenings eksistensberettigelse er den kollektive mobiliseringskraft og det vedholdende arbejde for kollektive rettigheder.

Selvom vi ikke længere kender samtlige medlemmers holdninger og præferencer på individniveau - som det ellers var tilfældet op gennem 70'erne, 80'erne og et godt stykke op i 90'erne - foregår der stadig løbende en betydelig koordinering, videndeling, debat og politikudvikling i Styrelsen - med udgangspunkt i medlemmernes hverdag. Og det er denne tætte kobling til medlemmernes hverdag, som er uvurderlig og giver os styrken. Derfor skal der lyde en kæmpe tak til tillidsrepræsentanterne - og også til arbejdsmiljørepræsentanterne - for deres utrættelige arbejde.

Således slutter ordstrømmen næsten herfra, men inden jeg overgiver den samlede beretning til generalforsamlingens behandling, vil jeg gerne sætte et ordentligt punktum.

Det er efterhånden seks år siden, jeg første gang stillede op til formandsvalget uden den ringeste idé om, hvilke ekstreme udfordringer, der tårnede sig op foran os. Selvom meget har været svært, må jeg nok desværre erkende, at mit rastløse og utålmodige sind på én eller anden måde spiller fornuftigt sammen med kaos, modstand, uforudsigelighed, arbejdspress og megaproblemer.

Så at der konstant er tryk på, skal jeg passe på med at klynke alt for meget over, for jeg egner mig faktisk dårligt til at have alt for god tid.

Dog har glasset de senere måneder været rigelig fyldt, og det er til tider særdeles deprimerende at være tæt på så mange dårlige og ulykkelige beslutninger. Men min gode nattesøvn er da intakt, så der er øjensynligt rum til, at det kan blive endnu værre.

Det korte af det lange er, at jeg fortsat holder rigtig meget af arbejdet som kredsformand, og jeg omgiver mig med nogle enormt dygtige og skønne mennesker på 1. salen og i Styrelsen. Ikke mindst vil jeg fremhæve Kasper, som på forbilledlig vis er trådt ind i arbejdet som næstformand i en ekstremt vanskelig stund - Vibe, som bare er fantastisk omhyggelig, pligtopfyldende og arbejdsom - og Lars, vores faste, dedikerede klippe. Sikke nogle folk. Dem skal man lede længer efter.

Så jeg håber, at I - med det in mente - er trygge ved at give os, der er på valg, to år mere i jeres tjeneste, når vi senere kommer til det punkt på dagsordenen.

Endelig en dybfølt tak til alle jer medlemmer af Ballerup Lærerforening for den støtte og opbakning, vi oplever som tillidsvalgte. Medlemmerne er foreningen og foreningen er medlemmerne. Og Ballerup Lærerforenings medlemmer er bare de sejeste! Det viser en dag som i dag med et så talstærkt fremmøde. Det skal vi alle sammen være pavestolte af.

Og så får I omsider fred, idet jeg hermed overgiver den samlede beretning til generalforsamlingens behandling.